

Svensk författningssamling

Lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning

SFS 2019:277

Publicerad
den 22 maj 2019

Utfärdad den 9 maj 2019

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2365 av den 25 november 2015 om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning samt om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, i denna lag kallad EU-förordningen.

Termer och uttryck i denna lag har samma betydelse som i EU-förordningen.

2 § Av artikel 16.1 i EU-förordningen följer att Finansinspektionen är behörig myndighet enligt förordningen.

3 § För att bekosta Finansinspektionens verksamhet enligt denna lag ska de företag som står under inspektionens tillsyn betala årliga avgifter.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifterna.

2 kap. Utredningsbefogenheter och tvångsmedel

Föreläggande om att lämna uppgifter

1 § För tillsynen över att bestämmelserna i EU-förordningen följs får Finansinspektionen förelägga

1. en fysisk eller juridisk person att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat, och

2. den som förväntas kunna lämna upplysningar i saken att inställa sig till förhör på tid och plats som inspektionen bestämmer.

Första stycket gäller inte i den utsträckning uppgiftslämnandet skulle strida mot den i lag reglerade tystnadsplikten för advokater.

Handräckning

2 § Finansinspektionen får begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att en kontroll på plats enligt artikel 9.1 i EU-förordningen ska kunna genomföras.

Vid handräckning gäller bestämmelserna i utsökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet, avhysning

¹ Prop. 2018/19:38, bet. 2018/19:FiU37, rskr. 2018/19:200.

eller avlägsnande. Om Finansinspektionen begär det, ska Kronofogdemyndigheten inte i förväg underrätta den som kontrollen ska genomföras hos.

Äkthetskontroll

3 § Kronofogdemyndigheten är ansvarig myndighet för sådan äkthetskontroll som följer av artikel 9.1 i EU-förordningen.

Verkställighet av beslut om avgifter och viten enligt EU-förordningen

4 § Beslut om avgifter eller viten enligt EU-förordningen får verkställas enligt utskönningsbalkens bestämmelser på samma sätt som en svensk dom som har fått laga kraft, om inte något annat följer av EU-förordningen.

3 kap. Ingripanden

Ingripanden mot juridiska personer

1 § Finansinspektionen ska ingripa mot en juridisk person som åsidosätter sina skyldigheter enligt EU-förordningen genom att

1. inte inom föreskriven tid rapportera uppgifter om transaktioner för värdepappersfinansiering som personen har ingått samt om varje ändring eller avslutande av sådana transaktioner till ett transaktionsregister som registrerats i enlighet med artikel 5 eller godkänts i enlighet med artikel 19 i förordningen (artikel 4.1),

2. inte hålla uppgifter om alla transaktioner för värdepappersfinansiering som personen har ingått, ändrat eller avslutat arkiverade i minst fem år efter det att transaktionen avslutats (artikel 4.4),

3. inte se till att uppgifter om transaktioner för värdepappersfinansiering rapporteras till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om transaktionsregister saknas (artikel 4.5), eller

4. återanvända finansiella instrument som tillhör någon annan och som tagits emot inom ramen för ett säkerhetsarrangemang trots att villkoren i artikel 15 inte är uppfyllda.

2 § Ett ingripande enligt 1 § sker genom beslut om

1. föreläggande att inom en viss tid upphöra med överträdelsen,

2. föreläggande att inom en viss tid begränsa rörelsen i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen,

3. förbud att verkställa beslut, eller

4. anmärkning.

Om överträdelsen är allvarlig, ska auktorisationen återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas, om den juridiska personen är

1. en central motpart som har auktoriserats av Finansinspektionen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, eller

2. en värdepapperscentral som har auktoriserats av Finansinspektionen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012.

Ett beslut om återkallelse får förenas med förbud att fortsätta rörelsen.

3 § Om auktorisationen för en central motpart eller en värdepapperscentral återkallas enligt 2 § andra stycket, får Finansinspektionen besluta om hur avvecklingen av rörelsen ska ske.

4 § Om beslut om anmärkning eller varning enligt 2 § har meddelats, får Finansinspektionen besluta att den juridiska personen ska betala en sanktionsavgift.

Sanktionsavgiften får beslutas bara om den som avgiften gäller, inom två år från det att överträdelsen ägde rum, har delgetts en upplysning om att frågan om sanktionsavgift har tagits upp av Finansinspektionen.

Ingripanden mot vissa fysiska personer

5 § Om en juridisk person har åsidosatt de skyldigheter som anges i 1 §, ska Finansinspektionen ingripa mot den som ingår i den juridiska personens styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem. Ingripande får ske genom en eller båda av följande sanktioner:

1. att den fysiska personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i den juridiska personen, eller ersättare för någon av dem, eller

2. sanktionsavgift.

Ett ingripande får bara ske om den juridiska personens överträdelse är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

6 § Frågor om ingripande mot fysiska personer tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska personen föreläggs att inom en viss tid godkänna en sanktion som är bestämd till tid eller belopp.

När föreläggandet har godkänts, gäller det som ett domstolsavgörande som fått laga kraft. Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i föreläggandet är utan verkan.

7 § Ett sanktionsföreläggande ska innehålla uppgift om

1. den fysiska person som föreläggandet avser,
2. överträdelsen och de omständigheter som behövs för att känneteckna den,
3. de bestämmelser som är tillämpliga på överträdelsen, och
4. den sanktion som föreläggs personen.

Föreläggandet ska också innehålla en upplysning om att ansökan om sanktion kan komma att ges in till domstol, om föreläggandet inte godkänns inom den tid som Finansinspektionen anger.

8 § Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid, får Finansinspektionen ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot den juridiska personen för samma överträdelse.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

9 § En sanktion mot en fysisk person får beslutas bara om sanktionsföreläggande har delgetts den fysiska personen inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

10 § Sanktionsavgiften för en juridisk person ska fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp som per den 12 januari 2016 i svenska kronor motsvarade fem miljoner euro, vid överträdelser som avses i 1 § 1–3,

2. ett belopp som per den 12 januari 2016 i svenska kronor motsvarade 15 miljoner euro, vid överträdelser som avses i 1 § 4,

3. tio procent av den juridiska personens omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå, eller

4. tre gånger den vinst som den juridiska personen gjort till följd av överträdelserna, om beloppet går att fastställa.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Om överträdelserna har skett under den juridiska personens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Avgiften tillfaller staten.

11 § Sanktionsavgiften för en fysisk person ska fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp som per den 12 januari 2016 i svenska kronor motsvarade fem miljoner euro, eller

2. tre gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av överträdelserna, om beloppet går att fastställa.

Avgiften tillfaller staten.

Val av ingripande

12 § Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelserna är och hur länge den pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsernas konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar.

13 § Utöver det som anges i 12 § ska det i försvårande riktning beaktas om den juridiska personen eller den fysiska personen tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning ska särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska det beaktas om

1. den juridiska personen eller fysiska personen i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. den juridiska personen snabbt upphört med överträdelserna eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelserna ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

14 § När sanktionsavgiftens storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 12 och 13 §§, samt till den berörda personens finansiella ställning och, om det går att bestämma, den vinst som personen gjort till följd av överträdelserna.

15 § Finansinspektionen får avstå från ingripande om

1. en överträdelse är ringa eller ursäktlig,

2. den juridiska personen gör rättelse,

3. den fysiska personen verkat för att den juridiska personen gör rättelse eller om någon annan myndighet eller något annat organ har vidtagit åtgärder mot personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga, eller

4. det annars finns särskilda skäl.

Verkställighet av beslut om sanktionsavgift

16 § En sanktionsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom 30 dagar efter det att ett beslut eller en dom om att ta ut avgiften har fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller den längre tid som anges i beslutet eller föreläggandet.

17 § Finansinspektionens beslut om sanktionsavgift får verkställas enligt utsökningsbalken, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 16 §.

18 § Om sanktionsavgiften inte har betalats inom den tid som anges i 16 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

19 § En sanktionsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet eller domen om att ta ut avgiften fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes.

4 kap. Överklagande, beslut som ska gälla omedelbart och vite

1 § Finansinspektionens beslut om sanktionsföreläggande får inte överklagas.

Andra beslut som Finansinspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

2 § Finansinspektionen får bestämma att ett beslut av inspektionen om förbud, föreläggande eller återkallelse enligt EU-förordningen eller enligt denna lag ska gälla omedelbart.

3 § Ett föreläggande eller förbud enligt denna lag får förenas med vite.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2019.

2. Ingripande enligt 3 kap. 1 § 1 eller 3 får inte ske för överträdelser som har ägt rum innan artikel 4.1 i EU-förordningen har börjat tillämpas.

3. Ingripande enligt denna lag får inte ske för överträdelser som har ägt rum före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

STEFAN LÖFVEN

PER BOLUND
(Finansdepartementet)